

ÚSTAV PAMÄTI NÁRODA

Miletičova 19, P. O. Box 29
820 18 Bratislava 218
Slovensko

Vážená pani
Katarína Spišáková
Požiarna 4
044 24 Poproč

Váš list číslo/zo dňa
3. 5. 2022

Naše číslo
ÚPN-K-2022/01003

Vybavuje/kontakt
+421 259300335

Bratislava
11. 5. 2022

VEC

Odpoveď na list a žiadost' o doplnenie informácií

Vážená pani Spišáková,

v nadväznosti na Váš list sa Vám ospravedlňujeme za dlhšie vybavovanie Vašej žiadosti o priznanie postavenia účastníka a veterána protikomunistického odboja pre Vášho nebohého otca Jozefa Eibena. Zdržanie je spôsobené jednak pandemickou situáciou, no aj odbornou náročnosťou tohto procesu, pri ktorom sme nútení v zmysle zákonných podmienok dohľadávať viaceré archívne materiály, a aj tým, že sme v minulom roku prijali enormné množstvo podobných žiadostí – 679, čo je viac ako za predchádzajúcich 10 rokov spolu.

Podľa zákona č. 219/2006 Z. z. o protikomunistickom odboji máme povinnosť u každej žiadosti o priznanie postavenia účastníka a veterána protikomunistického odboja skúmať, či osoba, na ktorú je žiadosť podaná, vykonávala aktívnu protikomunistickú činnosť, a to aj u osôb, ktoré boli odvlečené do táborov v bývalom ZSSR. Spomínany zákon v § 6 ods. 2 hovorí, že účastníkom protikomunistického odboja je „ten, kto bol (...) protiprátne násilne odvlečený alebo internovaný **pre svoj aktívny odboj proti komunistickej moci** z dôvodov politických, náboženských, či z ďalších dôvodov súvisiacich s protikomunistickým odbojom“. Tento zákon, podľa ktorého riešime žiadosti, totiž nie je zákon o odškodení, ale zákon o ocenení tých, ktorí sa aktívou činnosťou postavili proti komunistickému režimu. Ak sa však u niekoho takúto činnosť preukázať nepodarí alebo sa počas výskumu zistia niektoré vázne zákonné prekážky na priznanie postavenia účastníka odboja, žiadosti, žiaľ, nebude možné vyhovieť.

Je nepochybné, že komunistický režim spravil z Vášho otca politického väzňa a Vás vystavil ťažkému životu, počas ktorého ste si museli mnoho vytrpieť. Preukaz účastníka a veterána protikomunistického odboja ale podľa uvedeného zákona môžeme vydať iba osobe, ktorá splňa podmienky zákona.

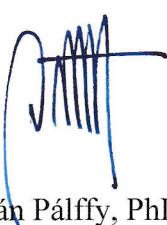
Z vyššie uvedených dôvodov Vás prosíme o doplnenie svojej žiadosti o svedectvo, resp. o informácie, ktoré by bližšie objasnili okolnosti odvlečenia Vášho otca Jozefa Eibena do táborov v ZSSR, pokiaľ o takýchto dôvodoch viete. Prípadne nám, prosím, uvedte tiež širšie informácie o tom, či vykonával pred svojim odvlečením činnosť, ktorú je možné považovať za protikomunistickú.

Najčastejším príkladom protikomunistickej odbojovej činnosti je napr. spolupráca so západnými tajnými službami, rozširovanie petícii zameraných proti komunistickému režimu, tajné náboženské aktivity, pašovanie ilegálnej literatúry, prispievanie do samizdatov a ich rozširovanie, tvorba a rozširovanie protištátnych letákov, organizovanie verejného odporu proti povinnému združstevňovaniu a pod. Všeobecne ide o činnosť, ktorej cieľom bolo zabránenie nastoleniu komunistického režimu, prípadne jeho vážne narušenie alebo zvrhnutie.

Ak máte informácie, ktoré by potvrdzovali protikomunistickú činnosť Vášho otca, dajte nám o tom, prosím, vedieť. Po overení týchto informácií následne budeme môcť Vašu žiadosť zodpovedne posúdiť a rozhodnúť o vystavení preukazu účastníka a veterána protikomunistického odboja.

Za pochopenie a trpežlivosť Vám d'akujeme.

S pozdravom

Ján Pálffy, PhD.
predseda Správnej rady
Ústavu pamäti národa